

ת"פ 1210/10 - מ.י. לשכה משפטית לאגף המכס ומע"מ - המרכז לגביית קנסות ואגרות נגד חב זועבי מבנים בע"מ, רשק חאזם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 1210-10 מ.י. לשכה משפטית לאגף המכס ומע"מ נ' חב זועבי מבנים בע"מ ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ
מאשימה מ.י. לשכה משפטית לאגף המכס ומע"מ - המרכז לגביית
קנסות ואגרות ע"י פרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי ורשות
המסים
נגד
נאשמים
1. חב זועבי מבנים בע"מ
2. רשק חאזם ע"י עו"ד עלאא רשק

החלטה

לפני בקשה "לקביעת מועד לתחילת תשלום קנס", שהיא למעשה בקשה למתן ארכה לתשלום קנס, אשר הוטל על
נאשם מס' 2 (להלן: **הנאשם**) ביום 2.10.13 ועד היום לא שולם.

הנאשם הורשע בביצוע עבירות מסים וביום 2.10.13 גזר עליו כב' הש' א. רון עונשים, ובהם 24 חודשי מאסר בפועל,
12 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 120,000 ש"ח. לגבי אופן תשלום הקנס נקבע, כי "**הקנס ישולם ב- 30**
תשלומים חודשיים שווים ורצופים. "התשלום הראשון ישולם עד יום __ ויתר התשלומים מידי 30 יום לאחר
מכן. פיגור בתשלום אחד מן השיעורים שנקבעו לעיל, יעמיד לפירעון מיידי את יתרת הקנס שטרם שולמה
ויחייב את הנאשם בתשלום תוספת פיגורים כחוק."

בהמשך גזר הדין הורה בית המשפט על עיכוב ביצוע העונש ב- 45 יום, לשם הגשת ערעור.

הנאשם הגיש ערעור על גזר הדין (עפ"ג 32810-11-13) וביום 3.2.14 ניתן פסק הדין, על פיו עונש המאסר בפועל
הוקל ל- 22 חודשים והקנס הופחת ל- 110,000 ש"ח. עוד נקבע, כי הקנס ישולם עד יום 30.4.14 (פרוטוקול דיון מיום
3.2.14).

חרף זאת, עד היום לא שולם הקנס, ועתה לפני הבקשה לשלמו החל מיום 1.11.20. לא מיותר לציין, כי בבקשה נטען
שלא נקבע מועד תשלום הקנס, ורק לאחר שבית המשפט הורה לב"כ הנאשם להתייחס להחלטת בית המשפט המחוזי,
נטען כי הנאשם "לא היה מודע" לכך שנקבע מועד לתשלום קנס".

המרכז לגביית קנסות הגיש התנגדותו לבקשה בשם המדינה. בתגובה נטען כי הסמכות לדון בבקשה לפריסת התשלום

מסורה למרכז, על פי הלכה שנקבעה בע"פ 4919/14, אזולאי.

הנאשם הגיב לדברי המאשימה, וטען כי לבית המשפט נתונה סמכות מקבילה לזו של המרכז לגביית קנסות, ושב על בקשתו, לדחות את מועד התשלום הראשון ליום 1.11.20.

לאחר שנתתי דעתי לנסיבות העניין ועמדות הצדדים, לא ראיתי מקום להעתר לבקשה. לאור גזר הדין, משלא שולם התשלום הראשון במועדו, עומדת הייתה לפרעון מידי, כך שלמעשה הבקשה היא לפרוס מחדש את הקנס לתשלומים. על פי ההלכה שנפסקה בע"פ 4919/14, אזולאי הנ"ל, גם אם לאחר מתן גזר הדין רשאי בית המשפט לעשות כן, הסמכות זו נתונה למרכז לגביית קנסות ואגרות ודרך המלך היא כי הבקשה תתברר שם. ונפסק:

"בית משפט זה פסק פעמים רבות כי הסמכות לפרוס או לדחות את תשלומי החוב נתונה למרכז לגביית קנסות, ולא לבית המשפט שגזר את דינו של החייב:

"סעיף 5ב(א) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 קובע כי 'מנהל המרכז רשאי, על פי בקשתו של חייב, לפרוס או לדחות את תשלומי החוב, אם שוכנע כי היו סיבות סבירות לאי תשלום החוב, כולו או חלקו, במועדו, או כי קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של החייב המצדיקות פריסה או דחיה של התשלום כאמור'. מכך עולה כי הסמכות לדון בבקשה לדחיית מועד התשלום נתונה למרכז ולא לבית המשפט שגזר את דינו של המבקש (ראו והשוו: סעיפים 66, 70 ו-77(ג) לחוק העונשין [נוסח משולב], התשל"ז-1977..." (רע"ב 5743/15 שרון נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 4 (7.10.2015) (להלן: עניין שרון).

(להחלטות נוספות, הן לעניין קנסות הן לעניין פיצויים, ראו לדוגמה: ע"פ 7778/04 קלנטרוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (7.5.2007); ע"פ 2989/11 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 4 (5.5.2011); ע"פ 3030/10 וקנין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 17 (6.6.2011); רע"א 8994/11 חליל נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 5 סיפא (29.4.2012) (להלן: עניין חליל); ע"פ 116/13 וקנין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (31.7.2013); בש"פ 6531/14 קליין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 5 (7.12.2014)).

21. אף אם ניתן, עקרונית, לקבל את הגישה כי בית המשפט הפלילי מוסמך להידרש לפריסת תשלומי החוב אחרי ש'קם מכסאו' וגזר את הדין, דומני כי אין זו התוצאה הרצויה.

כאמור, המרכז לגביית קנסות הינו גוף מנהלי יציר החוק שעניינו וסמכותו הם באכיפת תשלומים שמקורם בהליך הפלילי. סמכות המרכז לפרוס או לדחות את תשלומי החוב נועדה לייעל את הליך הגבייה ולתת מענה לקשיים העלולים להתעורר במהלכו (דברי ההסבר להצעת חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (תיקון מס' 2), התשס"ג-2003, ה"ח הממשלה 470, 470, 472).

בהפעלת סמכות זו, על המרכז לאזן בין הצורך כי חייבים-נאשמים בהליך הפלילי לא יתחמקו מתשלום הקנס, לבין קיומן של נסיבות אישיות של החייבים המצדיקות את פריסתו. על מנת לעשות זאת, החוק מעניק למרכז סמכויות נוספות כגון קבלת מידע מגוף ציבורי אודות החייב (סעיף 6 לחוק המרכז) וסמכות לנקוט פעולות אכיפה שונות כנגד משתמטים מתשלום הקנס, כגון פנייה לרשם לענייני המרכז על מנת שימנה כונס נכסים לחייב, או הטלת הגבלות על החייב כגון עיכוב יציאה מהארץ, הגבלה בקבלה והחזקת דרכון, כרטיס חיוב, רישיון נהיגה ועוד (סעיפים 7 ו-7א לחוק המרכז).

במיוחד דברים אמורים במקרה שלפני, בו הנאשם עשה דין לעצמו ונמנע לאורך שש וחצי שנים מלשלם קנס שהוטל עליו. ההסבר, כי הנאשם לא היה מודע למועד התשלום אינו מתיישב עם העובדה שהחלטה בית המשפט המחוזי מיום 3.2.14 ניתנה בנוכחותו, ולא עם כך שהמתין שש וחצי שנים, עד שהחלו הליכי גבייה, ורק אז פנה בבקשה. במצב דברים זה, כאשר מדובר בגזר דין חלוט אשר הנאשם מפר אותו לאורך שנים, אין מקום במסגרת ההליך הפלילי להורות על פריסת הקנס לתשלומים. מנגד, ככל שישנן נסיבות אחרות המצדיקות את הדבר, המרכז לגביית קנסות ואגרות יכול להפעיל את שיקול דעתו.

לאור האמור מעלה, דוחה הבקשה.

ניתנה היום, ט' חשוון תשפ"א, 27 אוקטובר 2020, בהעדר
הצדדים.